

ARBETSTIDSFÖRKORTNING: EN FRÅGA OM ARBETSRÄTT, FOLKHÄLSA ELLER JÄMSTÄLLDHET?

CORNELIA ANDERSSON, FREJA WESSMAN
OCH ANDERS CARLANDER

Sammanfattning

Kan frågan om arbetstidsförkortning förstås ur ett jämställdhetsperspektiv? Det här kapitlet visar att en majoritet av befolkningen är positiva till arbetstidsförkortning, men kvinnor är alltså mer positiva jämfört med män. Kvinnor är också mer benägna att tro att den egna hälsa skulle förbättras av arbetstidsförkortning. Vidare observerar vi att de som är föräldrar, både män och kvinnor, är mer positiva till arbetstidsförkortning. Trots detta indikerar resultaten att relativt få tror att en arbetstidsförkortning skulle påverka jämställdheten. Kring frågan om vilken aktör som bör fatta beslut om en eventuell arbetstidsförkortning anser 26 procent att det är upp till politikerna, medan 42 procent tycker arbetsmarknadens parter. Även om stödet för arbetstidsförkortning är stort tror en majoritet att det inte är särskilt sannolikt att en arbetstidsförkortning kommer införas de närmaste 10 åren. Potentiella förklaringar och mekanismer diskuteras.

Det är över 100 år sedan åtta timmars arbetsdag infördes i Sverige. 1920 fastställdes den första lagstadgade arbetstidsbegränsningen till 48 timmar per vecka (Statistikmyndigheten SCB, 2021a) och under 1960- och 1970-talet sänktes arbetstiden successivt för att slutligen landa i en femdagars arbetsvecka år 1973 (Regionarkivet Stockholm, 2025). Sedan dess har ingen generell arbetstidsförkortning genomförts. Men de senaste åren har frågan om arbetstidsförkortning åter blivit flitigt diskuterad, både av politiska partier och arbetsmarknadens parter.

Vänsterpartiet, Miljöpartiet och LO uttrycker starkt stöd för att införa arbetstidsförkortning (Miljöpartiet, 2026; Vänsterpartiet, 2026), medan Tidöpartierna, Centerpartiet och Svenskt Näringsliv är negativa (Daunfeldt, 2024; Svenskt Näringsliv, 2026; Österberg, 2026). I den nutida debatten, liksom i de historiska, framhålls arbetstidsförkortningens positiva effekter på både arbetstagarens hälsa samt den generella folkhälsan (Erkers m.fl., 2024; Motion 2024/25:952; Vänsterpartiet, 2023; Miljöpartiet, 2024; Fan m.fl., 2025; Wasastjerna, 2025; Andersson, 2026; Berglund, 2026; LO, 2026), vilket ställs emot de förväntade ekonomiska och produktionsrelaterade försämringar en arbetstidsförkortning skulle innebära

(Danielsson, 2024; Daunfeldt, 2024; SVT, 2024; Jacobsson & Rinaldo Miller, 2024; Sjödin, 2024; Bengtsson, 2026; Dahls m.fl., 2026; Kristersson, 2026).

På Socialdemokraternas kongress i maj 2025 lyckades partiet komma överens om att aktivt verka för ett införande av en arbetstidsförkortning. Planen är att kampanjandet främst ska ske via fack och arbetsgivare, men kompletterande politiska insatser kan användas som påtryckning om arbetsmarknadens parter inte tillsammans når en överenskommelse (Lindvall & Hambraeus, 2025). Fråga kommer sannolikt diskuteras mer intensivt internt, utifrån lagstiftning, ifall Socialdemokraterna hamnar i regeringsställning efter riksdagsvalet 2026 (Swedin, 2026).

Ett vanligt argument för en arbetstidsförkortning är just dess positiva effekter på jämställdheten mellan könen (Motion 2021/22:795; Handelsanställdas förbund, 2024; Socialdemokraterna, 2025; Miljöpartiet, 2026), då kvinnor i regel utför en större del av det obetalda hushållsarbetet än männen oavsett inkomst, ålder eller förvärvsarbete (Statistikmyndigheten SCB, 2021b). En arbetstidsförkortning argumenteras ofta kunna skapa bättre symmetri mellan könen betalda och obetalda arbete (Pfenning, 2023) samt ge kvinnor som i högre utsträckning arbetar i välfärdssektorn mer tid till återhämtning (Vårdförbundet, 2024).¹

Vi vill med detta kapitel analysera frågan om arbetstidsförkortning från ett jämställdhetsperspektiv. Ett särskilt fokus på skillnaden mellan män och kvinnors inställning till arbetstidsförkortning kommer därför presenteras. Mäns och kvinnors syn på hur arbetstidsförkortning skulle påverka bland annat hälsa och jämställdhet undersöks också, liksom hur ideologisk tillhörighet och olika livssituationer påverkar könsskillnader i attityden kring införandet av en arbetstidsförkortning. Förståelsen kring svenskarnas attityder till arbetstidsförkortning breddas även genom att analysera vilka som tror att en arbetstidsförkortning faktiskt kommer genomföras och vilken aktör som borde driva frågan.

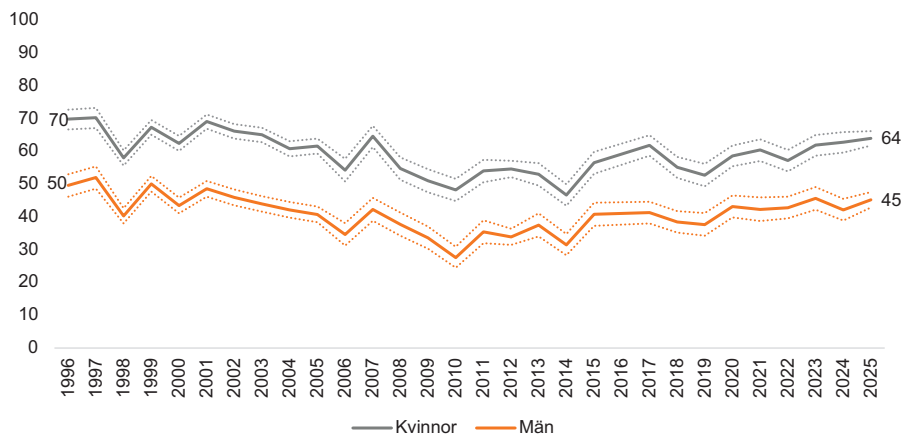
Förändringar i stödet för arbetstidsförkortning

Attityden till ett införande av sex timmars arbetsdag har mätts i de nationella SOM-undersökningarna sedan 1996. Andelen positiva till förslaget har överstigit andelarna negativa samtliga år utom två. I den nationella SOM-undersökningen 2025 ansåg 55 procent att införandet av en arbetstidsförkortning var ett mycket eller ganska bra förslag, medan 23 procent ansåg förslaget vara mycket eller ganska dåligt. De senaste sju åren har skillnaden mellan förespråkarna och motståndarna växt från 15 procentenheter år 2019 till 32 procentenheters skillnad år 2025. Bara sedan år 2024 har skillnaden ökat med fem procentenheter.

Det har historiskt funnits en stabil skillnad mellan könen gällande synen på arbetstidsförkortning, där kvinnor konsekvent varit mer positiva än män. Den senaste mätningen är inget undantag då 64 procent av kvinnorna och 45 procent av männen var positiva till införandet (figur 1). Vi kan från figuren konstatera att linjerna och den generella utvecklingen för kvinnor och män följs åt. I under-

sökningen 2025 var det 19 procentenheter fler kvinnor än män som ansåg att arbetstidsförkortningen var ett bra förslag. Jämfört med den generellt ökande köns polariseringen (Olsson, 2026) är därmed skillnaden mellan kvinnor och mäns åsikter om arbetstidsförkortning nästan uppseendeväckande oförändrad.

Figur 1 Tidsserie över andelen män och kvinnor som tycker sex timmars arbetsdag är ett bra förslag, 1996–2015, 2017–2025 (procent, konfidensintervall)

Kommentar: Frågan löd Vilken är din åsikt om följande förslag? Införa sex timmars arbetsdag. Svartalternativen löd Mycket bra förslag, Ganska bra förslag, Varken bra eller dåligt förslag, Ganska dåligt förslag samt Mycket dåligt förslag. Beräkningen baseras på de som besvarat delfrågan. Kön mättes via frågan År du: med alternativen Kvinna, Man eller Annat. Svartalternativet Annat redovisas inte i figuren. De streckade linjerna markerar 95-procentigt konfidensintervall. Antal svarande var som lägst 1 508 (2009).

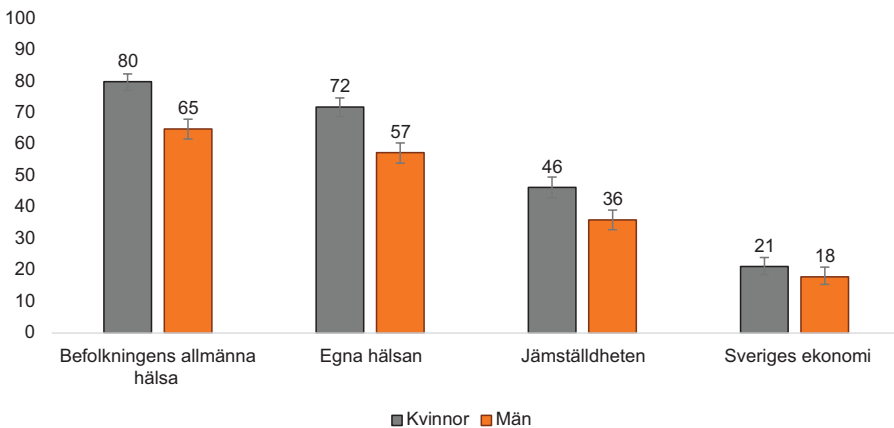
Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1996–2015, 2017–2025.

En politisk köns polarisering har konstaterats på ett bredare plan i Sverige de senaste åren. Män är mer högerorienterade och kvinnor mer vänsterorienterade och gapet har dessutom ökat (Naurin & Öhberg, 2019; Olsson, 2026) Det är därför inte överraskande att det finns påtagliga skillnader kring åsikten om införandet av sex timmars arbetsdag mellan män och kvinnor i kombination med deras ideologiska tillhörighet. Bland vänsterkvinnor stödjer nio av tio förslaget, vilket knappt är skilt från vänstermännen. Störst könsskillnad framkommer i stället bland högerkvinnorna och högermännen. En majoritet av högerkvinnorna (65 procent) är positiva till sex timmars arbetsdag, jämfört med knappt tre av tio högermän. Frågan om införandet av en arbetstidsförkortning är därmed polariserad, både på basis av ideologi men inte minst av kön.

Arbetstidsförkortning ur ett bredare jämställdhetsperspektiv

Som vi redogjort översiktligt ovan finns det ett antal förmodat positiva eller möjliga effekter av arbetstidsförkortning på den egna hälsan, folkhälsan, jämställdheten samt Sveriges ekonomi. Vi kan konstatera att kvinnor är markant mer positiva i sina antaganden än män (figur 2). Vad gäller befolkningens allmänna hälsa samt den egna hälsan är könsskillnaden som mest påtaglig, då andelen kvinnor som tror att dessa skulle förbättras något eller mycket är 15 procentenheter högre än männen. Hela 80 procent av de tillfrågade kvinnorna tror att befolkningens allmänna hälsa skulle förbättras av arbetstidsförkortning, och 72 procent att den egna hälsan skulle förbättras. Att införandet av en arbetstidsförkortning kan tolkas som en hälsoreform är därmed tydligt konstaterad. Men inte ens en majoritet av kvinnorna tror att en arbetstidsförkortning skulle förbättra jämställdheten. 46 procent av kvinnorna jämfört med 36 procent av männen tror att jämställdheten skulle förbättras, vilket både är markant lägre andelar och påtagligt mindre könsskillnad än för attityderna kring hälsoaspekterna. Endast kring arbetstidsförkortningens eventuella påverkan på Sveriges ekonomi är könen enade i sina antaganden om att Sveriges ekonomi inte skulle förbättras av en arbetstidsförkortning.

Figur 2 Andelarna som tycker olika aspekter skulle förbättras mycket/något av arbetstidsförkortning fördelat över män och kvinnor, 2025 (procent, konfidensintervall)

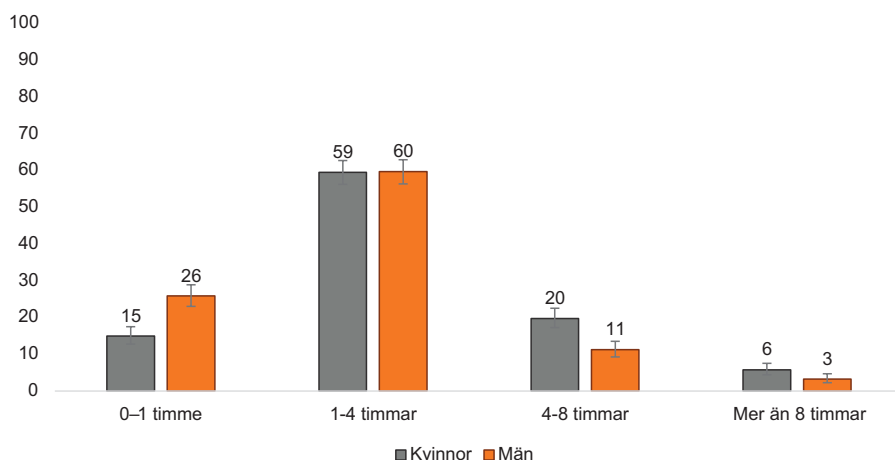

Kommentar: Frågan löd *Ibland diskuteras arbetstidsförkortning med bibehållen lön i samhällsdebatten, exempelvis sex timmars arbetsdag eller fyra dagars arbetsvecka. Hur tror du att införandet av arbetstidsförkortning skulle försämra eller förbättra följande? Svarsalternativen löd Försämras mycket, Försämras något, Varken förbättras eller försämras, Förbättras något samt Förbättras mycket.* Beräkningen baseras på de som besvarat delfrågan. Kön mättes via frågan *Är du:* med alternativen *Kvinna, Man* eller *Annat*. Svarsalternativet *Annat* redovisas inte i figuren. 95-procentigt konfidensintervall är markerat för respektive stapel. Antal svarande var som lägst 1 734.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2025.

En möjlig förklaring till de påtagliga skillnaderna mellan män och kvinnors inställning kring hur en arbetstidsförkortning skulle påverka den egna hälsan kan vara hur arbetsbördorna skiljer sig mellan könen, både på arbetsplatser och i hemmen (Danielsson & Zackrisson, 2019; Oxford Department of Sociology, 2025). Obetalt hem- och hushållsarbete har upprepat påpekats som en bakomliggande anledning till att stressrelaterad psykisk ohälsa är mer vanligt förekommande för kvinnor än för män (Försäkringskassan, 2026), vilket kan vara en anledning till kvinnornas större benägenhet att se arbetstidsförkortning som positivt för den egna hälsan. För att sprida lite ljus kring denna förklaringsmodell ställde vi därför en fråga om det i den nationella SOM-undersökningen 2025. Resultaten visar att det verkar vara väsentligt vanligare för män att rapportera mindre än en timmes obetalt arbete och – i princip omvänt – indikerar våra siffror att en nästan dubbelt så stor andel kvinnor jämfört med män anger över fyra timmar (figur 3). Det finns även ett samband mellan inställningen till arbetstidsförkortning och mängden obetalt hem- och hushållsarbete: Ju fler antal timmar, desto mer positiv inställning till införandet av en arbetstidsförkortning.

Figur 3 Män och kvinnors antal timmar som under gårdagen spenderades med obetalt hem- och hushållsarbete, 2025 (procent, konfidensintervall)

Kommentar: Frågan löd *Obetalt hem- och omsorgsarbete innefattar bland annat städning, matlagning och barnomsorg. Om du tänker på igår, hur mycket tid tillbringade du på obetalt hem- och omsorgsarbete?* Svarsalternativen löd *0–1 timme, 1–2 timmar, 2–4 timmar, 4–6 timmar, 6–8 timmar* samt *Mer än 8 timmar*. Beräkningen baseras på de som besvarat delfrågan. Kön mättes via frågan *Är du:* med alternativen *Kvinna, Man* eller *Annat*. Svarsalternativet *Annat* redovisas inte i figuren. 95-procentigt konfidensintervall är markerat för respektive stapel. Antal svarande var 1 741.

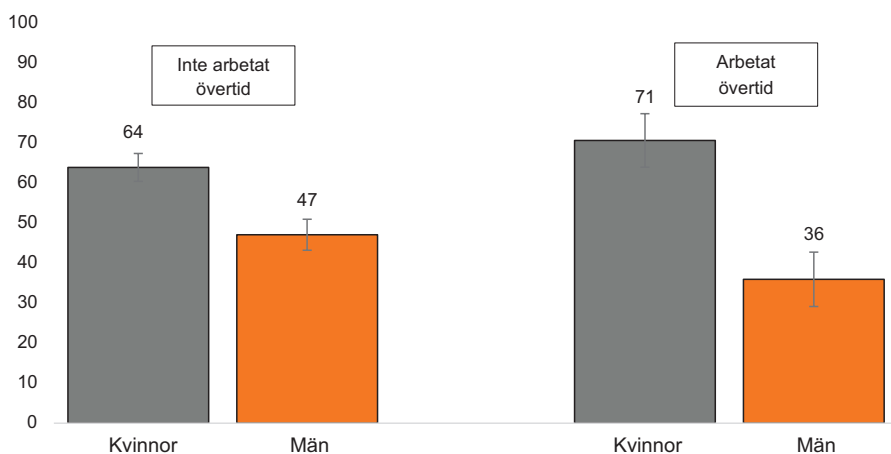
Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2025.

Arbetet i, runt, och med familjen?

Det är sedan tidigare känt att föräldraskap påverkar kvinnor och mäns arbetsbelastningar på olika sätt (Statistikmyndigheten SCB, 2024). Jämför vi gruppen kvinnor i åldern 25–45 med barn under 16 år i hushållet utför dem klart mest av det obetalda hem- och hushållsarbetet jämfört med resterande svenskar. Över hälften av kvinnliga föräldrar utför mer än fyra timmars obetalt hem- och hushållsarbete, jämfört med en tredjedel av manliga föräldrar. Bland vuxna som inte har barn i hushållet utför nästan en femtedel av kvinnorna och en tiondel av männen över fyra timmar med obetalt hem- och hushållsarbete. Det är därmed inte särskilt förvånande att kvinnliga föräldrar i högst utsträckning är positiva till införandet av en arbetstidsförkortning. Män med barn är betydligt mindre positiva, och än mer slående är att manliga föräldrar inte är mer positiva till arbetstidsförkortning än kvinnor i allmänhet. Manliga föräldrar och övriga kvinnor är i stället ungefär lika positiva till arbetstidsförkortning. Kvar blir de övriga männen, som både utför minst obetalt hem- och hushållsarbete och samtidigt är minst positiva till en arbetstidsförkortning.

Hur spenderar männen istället sin tid? För att fördjupa förståelsen kring könsskillnaderna i attityderna till en arbetstidsförkortning analyserades även effekten av overtidsarbete vid det betalda arbetet. Våra siffror visar att männen drar ett större lass i yrkesarbetet, där 24 procent jämfört med 18 procent av kvinnorna svarade att de arbetat övertid veckovis. Sett till hela befolkningen finns ett generellt starkare stöd för arbetstidsförkortning bland de som arbetat övertid. Men när män och kvinnor analyseras separat framkommer en tydlig könsskillnad (figur 4). Kvinnor som arbetat övertid på veckovis basis var mer benägna att stötta en arbetstidsförkortning än kvinnor som inte arbetat övertid. Det motsatta gällde för männen. Män som arbetat övertid på veckovis basis är i stället *mindre* positiva till en arbetstidsförkortning än vad män som inte arbetat övertid. Möjligtvis kan denna könsskillnad förklaras av att bland de kvinnor som arbetat övertid har 32 procent även angett att de spenderade gårdagen med fyra eller mer timmar obetalt hushållsarbete. Motsvarande siffra för männen var 18 procent. Med andra ord står männen och kvinnorna som arbetar övertid längre ifrån varandra i frågan än männen och kvinnorna som inte arbetar övertid.

Figur 4 Andelar som tycker sex timmars arbetsdag är ett bra politiskt förslag, uppdelat på kön och veckovis övertidsarbete, 2025 (procent, konfidensintervall)

Kommentar: Frågan löd *Vilken är din åsikt om följande förslag? Införa sex timmars arbetsdag.* Svartalternativen löd *Mycket bra förslag, Ganska bra förslag, Varken bra eller dåligt förslag, Ganska dåligt förslag* samt *Mycket dåligt förslag*. Beräkningen baseras på de som besvarat delfrågan. Kön mättes via frågan *Är du:* med alternativen *Kvinna, Man* eller *Annat*. Svartalternativet *Annat* redovisas inte i figuren. *Arbetat övertid* mättes via frågan *Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna gjort följande? Arbetat övertid.* De som svarat *Någon gång i veckan* samt *Flera gånger i veckan* presenteras som *Arbetat övertid* i figuren, resterande som *Inte arbetat övertid*. De streckade linjerna markerar 95-procentigt konfidensintervall. Antal svarande var 1 706.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2025.

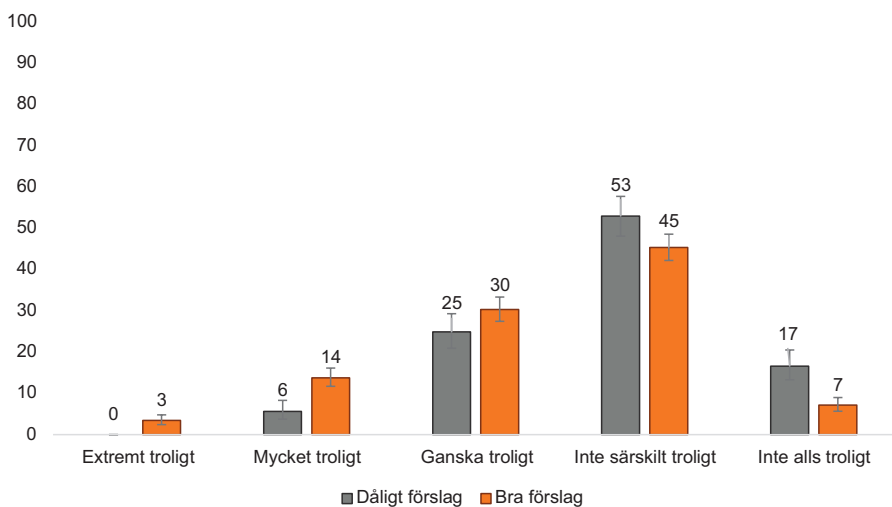
Införande av arbetsstidsförkortning

Sammanfattningsvis framkommer påtagliga könsskillnader kring både attityden till en arbetsstidsförkortning samt dess positiva effekter på samhället. Den generella bilden är att kvinnor över lag är mest positiva och tycks vara den grupp som både vill och behöver avlastas mest i sin vardag. De tror även i högre utsträckning än män att deras egen hälsa skulle förbättras av en arbetsstidsförkortning. Det kan också uppmärksammas för den eventuellt ouppmärksamme läsaren att svenskarna som grupp är ganska positiva till arbetsstidsförkortning och har varit det en längre tid (Andersson m.fl., 2025). Frågan har samtidigt blivit mer och mer aktualiserad både av arbetsmarknadens parter och olika politiska partier. Inför det stundande valåret är det därmed av intresse att noggrannare granska vad svenskarna tänker om troligheten att en arbetsstidsförkortning faktiskt införs.

Trots det starka stödet för införandet av en arbetsstidsförkortning (figur 1) och antagandena om de positiva hälsoeffekter en arbetsstidsförkortning skulle innebära (figur 2) är svenskarna inte benägna att tro att det faktiskt kommer genomföras.

I alla fall inte inom en tioårsperiod. Nästan hälften anger att de inte ser det som särskilt troligt att en arbetstidsförkortning kommer införas för en majoritet av arbetstagare inom de närmsta tio åren. Däremot finns ett samband mellan att vara positiv till sex timmars arbetsdag och att bedöma reformen som mer sannolikt att införas inom de närmaste tio åren (figur 5). Dock är inte ens de positivt inställda till en arbetstidsförkortning övertygade om reformens införande, då det vanligaste svaret även för denna grupp är *inte särskilt troligt*. De tidigare resultaten till trots finns det ingen könsskillnad i synen på hur troligt det är att en arbetstidsförkortning införs.

Figur 5 Uppskattad trolighet att arbetstidsförkortning införs inom 10 år fördelat på stöd för sex timmars arbetsdag som politiskt förslag, 2025 (procent, konfidensintervall)

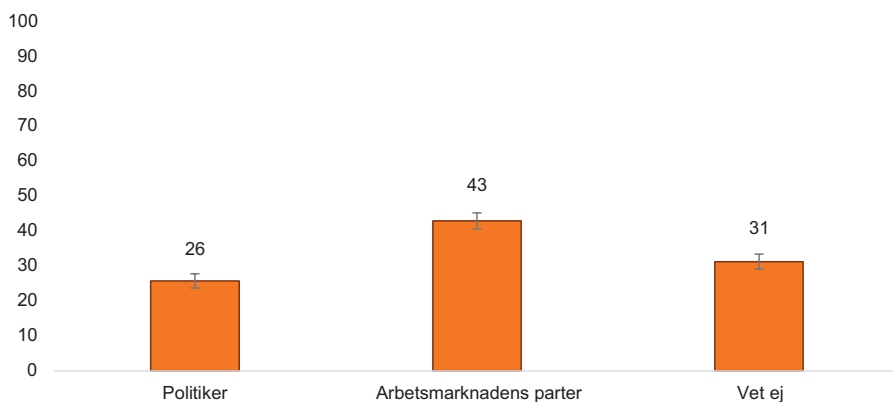
Kommentar: Frågan löd *Enligt dig, hur troligt är det att en arbetstidsförkortning införs för en majoritet av arbetande i Sverige inom de närmsta 10 åren?* Svarsalternativen löd *Extremt troligt*, *Mycket troligt*, *Ganska troligt*, *Inte särskilt troligt* samt *Extremt troligt*. Beräkningen baseras på de som besvarat delfrågan. Attityden till arbetstidsförkortning mättes genom frågan *Vilken är din åsikt om följande förslag? Införa sex timmars arbetsdag*. 95-procentigt konfidensintervall är markerat för respektive stapel. Antal svarande var 1 779.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2025.

Den nuvarande konflikten mellan både politiska partier samt LO och Svenskt Näringsliv berör inte bara arbetstidsförkortningens varande eller icke-varande, utan även vilken eller vilka aktörer som skulle besluta om samt ansvara för dess implementering. Generellt råder den svenska arbetsmarknadsmodellen, som innebär att det är upp till arbetsmarknadens parter (arbetsgivarorganisationer och fackförbund)

att avgöra om lönesättning samt anställningsvillkor. Förändringar sker därför främst genom förhandlingar (Medlingsinstitutet, 2025). Men gällande införandet av en arbetsstidsförkortning menar bland annat Miljöpartiet, Vänsterpartiet och LO att frågan i stället borde läggas i politikernas händer, medan resterande partier samt Svenskt Näringsliv menar att det fortsatt är arbetsmarknadens parter som ska fatta eventuella beslut. I den nationella SOM-undersökningen 2025 undersöktes därför vem allmänheten anser bör ha ansvar för beslut om arbetsstidsförkortning: politiker eller arbetsmarknadens parter (figur 6). Även alternativet *Vet ej* fanns tillgängligt, och till följd av frågans komplexitet är det inte förvånande att nästan en tredjedel svarat att de inte vet vem de tycker bör fatta beslut. Det är en tydligt större andel som anser att det är arbetsmarknadens parter som ska ta beslutet snarare än politikerna.

Figur 6 *Åsikt kring huruvida politiker eller arbetsmarknadens parter ska fatta beslut kring eventuell arbetsstidsförkortning, 2025 (procent, konfidensintervall)*

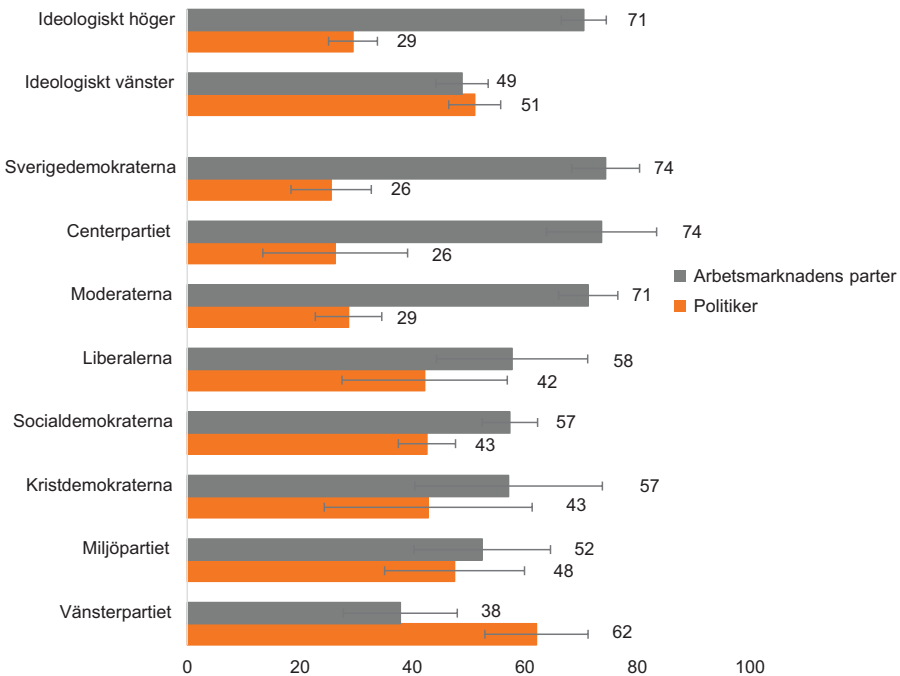
Kommentar: Frågan löd *Bör beslut kring en generell arbetsstidsförkortning fattas av politiker eller av arbetsmarknadens parter?* Svartalternativen löd *Politiker*, *Arbetsmarknadens parter* samt *Vet ej*. 95-procentigt konfidensintervall är markerat för respektive stapel. Antal svarande var 1 778.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2025.

Med tanke på det stundande valet 2026 kan det vara intressant att undersöka hur frågan om arbetsstidsförkortning faller ut på den ideologiska och glidande skalan men också i den partipolitiska floran. Vi kan först och främst konstatera att en ideologisk vänsterorientering är relaterat till ett ganska jämnt stöd för att både politiker och arbetsmarknadens bör ha ansvar. För de ideologiskt högerorienterade är det däremot mycket viktigare att arbetsmarknadens parter har det största ansvaret och att politiker har ett mindre ansvar (figur 7).² Om vi utgår från att partierna kan sorteras utifrån samma ideologiska skala från vänster till höger speglas mönstret

mellan partierna. Vi observerar ett allt starkare stöd för att politikerna ska ha ansvar när vi rör oss från Sverigedemokraterna till Vänsterpartiet. Omvänt ser vi ett bit för bit minskade stöd för att arbetsmarknadens parter ska ha ansvar när vi gör samma förflyttning från Sverigedemokraterna till Vänsterpartiet (fortfarande figur 7).

Figur 7 Andelar inom olika grupper som anser att politiker eller arbetsmarknadens parter bör fatta beslut kring införandet av arbetstidsförkortning, 2025 (procent, konfidensintervall)

Kommentar: Frågan löd *Bör beslut kring en generell arbetstidsförkortning fattas av politiker eller av arbetsmarknadens parter?* Svarsalternativet *Vet ej* är exkluderat ur figuren. Partitillhörighet baseras på frågan *Vilket parti tycker du om bäst idag?* *Annat parti* redovisas inte i figuren. Vänster-högerskalan baseras på frågan *Man talar ibland om att politiska åsikter kan placeras in på en vänster-högerskala. Var någonstans skulle du placera dig själv på en sådan skala?* Samtliga svarsalternativ framkommer i figur 2. 95-procentigt konfidensintervall är markerat för respektive stapel. Antal svarande var 1 778.

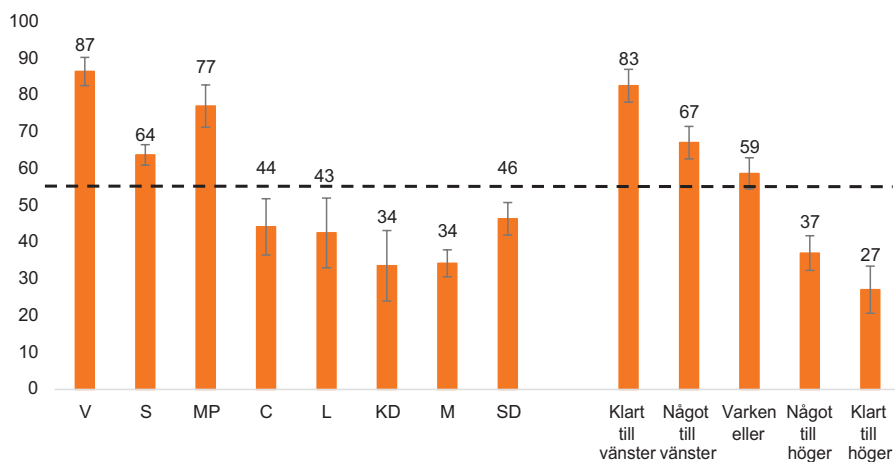
Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2025.

Vid handen indikerar frågan gällande ansvaret för beslutet om en arbetstidsförkortning att det finns en stark ideologisk dimension. Det är inte konstigt, då liknande tendenser har rapporterats tidigare (Andersson, m.fl., 2025). Den uppdaterade analysen och figuren indikerar att fallet fortfarande är så, där de som kryssar

vänster är oerhört mycket mer positiva till förslaget om att införa sex timmars arbetsdag (figur 8). Sett till partitillhörighet speglar anhängarna sina respektive partiers ställningar kring frågan om arbetsstidsförkortning. Värt att uppmärksamma kring Tidöpartierna är att anhängarna till Sverigedemokraterna är de som i högst utsträckning stöttat förslaget kring arbetsstidsförkortning. Även om detta delvis kan förklaras av att Sverigedemokraterna är det Tidöparti med störst andel arbetare (58 procent i SOM-undersökningen 2025), kvarstår partiet som det mest positiva även vid kontroll för yrkesgrupp.

Det ska betonas att trots att ideologi är en starkt förklarande faktor för individens attityd kring införandet av en arbetsstidsförkortning överskuggar den inte könsskillnaderna som tidigare redovisats, utan dessa kvarstår även när ideologi tas i beaktning.

Figur 8 Andel mycket/ganska bra förslag att införa sex timmars arbetsdag bland anhängare av olika partier samt vänster/höger, 2025 (procent, konfidensintervall)

Kommentar: Frågan löd *Vilken är din åsikt om följande förslag? – Införa sex timmars arbetsdag.* Figuren redovisar andelen som svarat *Mycket bra förslag* och *Ganska bra förslag* sammanslaget. Procentbasen utgörs av dem som besvarat delfrågan. Antal svarande var 3 475. 95-procentigt konfidensintervall är markerat för respektive stapel. Den streckade linjen visar hur stor andel av samtliga svarande på delfrågan som tycker det är ett bra förslag, vilket är 55 procent. Partitillhörighet baseras på frågan *Vilket parti tycker du om bäst idag?* *Annat parti* redovisas inte i figuren. Vänster-högerskalan baseras på frågan *Man talar ibland om att politiska åsikter kan placeras in på en vänster-högerskala. Var någonstans skulle du placera dig själv på en sådan skala?* Svarsalternativen till frågan framgår av figuren.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2025.

Arbetstidsförkortning – en valfråga om jämställdhet eller utopi i fjärran?

Arbetstidsförkortning förespråkas ofta som en jämställdhetsfråga, främst av de politiska partierna Vänsterpartiet (2023), Socialdemokraterna (2025), samt Miljöpartiet (2026). Trots den stabila positiva inställningen till en arbetstidsförkortning som generellt observerats i den nationella SOM-undersökningen sedan 1996 finns det också tydliga könsgap i attityderna till arbetstidsförkortning, där kvinnor genomgående är mer positiva.

Gör dessa könsskillnader arbetstidsförkortningen till en jämställdhetsfråga? Inte nödvändigtvis. Endast fyra av tio tror att jämställdhet skulle förbättras av en arbetstidsförkortning, och kvinnor är enbart 10 procentenheter mer benägna än män att tro att en arbetstidsförkortning skulle förbättra jämställdheten. Detta trots att årets resultat visar djupgående skillnader mellan könen som relaterar till det generellt ojämnt fördelade obetalda hemarbetet och övertidsarbetet. Däremot ser en majoritet av både kvinnor och män arbetstidsförkortning som fördelaktigt både för den egna och den allmänna hälsan, med kvinnor även i denna fråga ännu mer positiva än männen. Hela 80 procent av kvinnorna tror att arbetstidsförkortning skulle gynna befolkningens allmänna hälsa, medan färre än hälften av kvinnorna tror att det skulle gynna jämställdheten. Det här skulle kunna indikera att en arbetstidsförkortnings eventuella effekter på samhället bedöms som relativt oberoende och tjänas måhända av att analyseras var för sig. På lite längre sikt är det inte helt självklart om oberoendet består.

Genomgående är det mycket få svenskar som tror att arbetstidsförkortning faktiskt kommer att införas. Nästan hälften ser det som inte särskilt troligt och försvinnande få, enbart två procent, ser det som extremt troligt. Inför valåret 2026 driver både Miljöpartiet och Vänsterpartiet en lagstadgad arbetstidsförkortning som en valfråga. Frågan är hur många som kommer lockas av detta, då endast var fjärde person tycker att det är de politiska partierna som bör införa en generell arbetstidsförkortning. Kanske är Socialdemokraternas taktik att stötta införandet av arbetstidsförkortning via arbetsmarknadens parter (Lindvall & Hambræus, 2025) det vinnande konceptet, då fler av svenskarna ser det som en fråga som hellre bör lösas via den svenska modellen än via politikernas aktiva åtgärder.

Synen på arbetstidsförkortning framstår möjligen något paradoxal. En majoritet av svenskarna är generellt positivt inställda, men ytterst få tror att det kommer införas. Arbetstidsförkortning framstår också i det närmaste som en hälsofrämjande kur. Samtidigt gör livs- och familjevillkoren, oftast till kvinnors nackdel, att det kanske är långt ifrån självklart vem som främjas av att arbeta mindre. Trots dessa skillnader är det inte en majoritet män eller kvinnor som ser det som en jämställdhetsfråga. Därför återstår det att se hur pass debatterad frågan om arbetstidsförkortning blir inför riksdagsvalet 2026, och ifall frågan kommer presenteras främst som en hälso- eller jämställdhetsreform.

Noter

- ¹ Även om yrke efterfrågades i den nationella SOM-undersökningen 2025 var gruppen yrkesverksamma inom vården dessvärre för liten för att genomföra rigorösa och pålitliga analyser.
- ² Vid bivariat analys framkom att yrkesverksamhet inom offentlig eller privat sektor hade en signifikant effekt på åsikten om vilken aktör som bör besluta om arbetstidsförkortning, men denna signifikans försvann vid kontroll för partitillhörighet och ideologi.

Referenser

- Andersson, A. (2026). *Arbetstidsförkortning: Lyssna inte på högerns tuppjuck om arbetstid*. Aftonbladet. <https://www.aftonbladet.se/ledare/a/e7Pxa9/arbetstidsforkortning-lyssna-inte-pa-hogerns-tuppjuck-om-arbetstid>
- Andersson, C., Garcia Nilsson, A., Wessman, F. & Carlander, A. (2025). Den nya (arbets)dagen gryr. I B. Rönnerstrand, A. Carlander, P. Öhberg, & A. Bergström (Red.), *I rörelse* (s. 295–312). SOM-institutet vid Göteborgs universitet.
- Bengtsson, S. (2026). *Nej till LO:s nya krav om arbetstid – ”Dramatiskt negativa effekter”*. Svenskt Näringsliv. https://www.svensktnaringsliv.se/sakomraden/arbetsmarknadspolitik/nej-till-los-nya-krav-om-arbetstid-dramatiskt-negativa-effekter_1247477.html
- Berglund, H. (2026). *Ny svensk studie: Kortare arbetsvecka gav mindre stress – men lika bra jobbresultat*. SVT Nyheter. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/ny-svensk-studie-kortare-arbetsvecka-gav-mindre-stress-men-lika-bra-jobbresultat>
- Dahl, M., Dahlsten, M., Hidesten, P., Möller, M., Axelsson, O., Alsén, H., & Åkerlind, M. (2026). *Sverige behöver mer arbete, inte mindre*. Svenskt Näringsliv. https://www.svensktnaringsliv.se/sakomraden/arbetsgivarsamverkan/sverige-behover-mer-arbete-inte-mindre_1247961.html
- Danielsson, U., & Zakrisson, I. (2019). *Sex timmars arbetsdag, en väg till både hälsa och effektivitet?* Institutionen för psykologi och social arbete vid Mittuniversitetet. <https://miun.diva-portal.org/smash/get/diva2:1359597/FULLTEXT01.pdf>
- Danielsson, P. (2024). *Samhällsekonomiska kostnader av arbetstidsförkortning*. Svenskt Näringsliv. https://www.svensktnaringsliv.se/sakomraden/arbetsmarknadspolitik/samhallsekonomiska-kostnader-av-arbetstidsforkortning_1217573.html
- Daunfeldt, S.-O. (2024). *Debatt: Svensk konkurrenskraft skadas av arbetstidsförkortning*. Svenskt Näringsliv. https://www.svensktnaringsliv.se/sakomraden/ekonomisk-analys/debatt-svensk-konkurrenskraft-skadas-av-arbetstidsforkortning_1223890.html
- Erkers, H., Troberg, A., Ragnegård, M., Magnusson, V., & Wreeth, T. (2024). *Ändra lagen så att alla kan få sänkt arbetstid*. Aftonbladet. <https://www.aftonbladet.se/debatt/a/XbKANb/fem-fack-andra-lagen-sa-att-alla-kan-fa-sankt-arbetstid>

- Fan, W., Schor, J. B., Kelly, O., & Gu, G. (2025). Work time reduction via a 4-day workweek finds improvements in workers' well-being. *Nature Human Behaviour*, 9, 2153–2168.
- Försäkringskassan. (2026). *Psykisk ohälsa i dagens arbetsliv: Försäkringskassans lägesrapport 2026:1*. <https://www.forsakringskassan.se/download/18.9fd5de919ac9bfb0a5395/1768298356577/psykisk-ohalsa-i-dagens-arbetsliv-forsakringskassans-lagesrapport-2026-1.pdf>
- Handelsanställdas förbund. (2024). *Kortare arbetstid skapar mer jämställdhet*. <https://www.handels.se/aktuellt/2024/forkortad-arbetstid/>
- Jacobsson, M., & Rinaldo Miller, C. (2024). *Kortare arbetstid – en dålig idé för Sverige*. Aftonbladet. <https://www.aftonbladet.se/debatt/a/JbQvpX/kd-kortare-arbetstid-en-dalig-ide-for-sverige>
- Kristersson, U. (2026). *Trettonåringar i fängelse och mäns våld mot kvinnor* [Poddavsnitt]. I *Ring statsministern*. Regeringskansliet.
- Lindvall, J., & Hambraeus, U. (2025). *S vill se kortare arbetstid – men säger nej till lagstiftning*. SVT Nyheter. <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/s-vill-se-kortare-arbetstid-men-sager-nej-till-lagstiftning>
- LO. (2026). *Arbetstidsförkortning*. <https://www.lo.se/i-samhallet/samhallet-a-o/arbetstids-forkortning>
- Medlingsinstitutet. (2025). *Den svenska modellen och Medlingsinstitutet*. <https://www.mi.se/app/uploads/Den-svenska-modellen-och-Medlingsinstitutet.pdf>
- Motion 2021/22:795. *Reducerad arbetstid ger mervärde till barnen och ökad jämställdhet*. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/motion/reducerad-arbetstid-ger-mervarde-till-barnen-och_h902795/
- Motion 2024/25:952. *Arbetsmiljö och arbetstid*. Riksdagen. <https://data.riksdagen.se/fil/AB12A4F3-7592-436D-ACFD-5D3EE7B76872>
- Miljöpartiet. (2024). *Fyra dagars arbetsvecka – vägen till ett hållbart arbetsliv*. <https://www.mp.se/just-nu/fyra-dagars-arbetsvecka-vagen-till-ett-hallbart-arbetsliv/>
- Miljöpartiet. (2026). *Kortare arbetstid är en jämställdhetsreform*. <https://www.mp.se/just-nu/kortare-arbetstid-ar-en-jamstalldhetsreform/>
- Naurin, E., & Öhberg, P. (2019). Kvinnors och mäns politiska åsikter och intresse under 30 år. I U. Andersson, B. Rönnerstrand, P. Öhberg, & A. Bergström (Red.), *Storm och stiltje* (s. 395–408). SOM-institutet vid Göteborgs universitet.
- Olsson, E. (2026). *Hur (o)lika tycker män och kvinnor? Könskillnader i politiska åsikter över tid* (Valforskningsprogrammets rapportserie 2026:1). Statsvetenskapliga institutionen vid Göteborgs universitet.
- Oxford Department of Sociology. (2025). *Gender and time use: The hidden gender inequality shaping everyday life*. University of Oxford. <https://www.sociology.ox.ac.uk/article/gender-and-time-use-the-hidden-gender-inequality-shaping-everyday-life>
- Pfennig, J. (2023). *The reduction of working hours as an innovation for global labor governance: A quantitative analysis on working hours and gender equality*

- (Arbeitspapiere des Osteuropa-Instituts der Freien Universität Berlin, Arbeitsschwerpunkt Politik, 87). Osteuropa-Institut, Freie Universität Berlin. <https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:0168-ssoar-85125-7>
- Regionarkivet Stockholm. (2025). *Arbetsstiden*. Region Stockholm. <https://www.regionarkivet.regionstockholm.se/vara-arkiv/fynd-i-arkivet/arbete-och-fritid/arbetsstiden.html>
- Sjödin, K. (2024). Strandhäll (S) och Pehrson (L) i debatt om 35-timmars arbetsvecka. *SVT*. <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/strandhall-s-och-pehrson-l-i-debatt-om-35-timmars-arbetsvecka>
- Socialdemokraterna. (2025). *Minskad arbetstid – en ödesfråga!* <https://kristianstad.socialdemokraterna.se/kristianstad/nyheter/artiklar/2025-03-31-minskad-arbetstid--en-odesfraga>
- Statistikmyndigheten SCB. (2021b). En fråga om tid. En studie av tidsanvändning bland kvinnor och män 2021. https://www.scb.se/contentassets/4e98132b0b784a01b6e4762e909a6fa2/le0103_2021a01_br_lebr2202.pdf
- Statistikmyndigheten SCB. (2024). *På tal om kvinnor och män. Lathund om jämställdhet 2024*. <https://www.scb.se/lathund2024#Forvarvsarbete-7>
- Svenskt Näringsliv. (2026). *Nej till LO:s nya krav om arbetstid – ”Dramatiskt negativa effekter”*. https://www.svensktnaringsliv.se/sakomraden/arbetsmarknadspolitik/nej-till-los-nya-krav-om-arbetstid-dramatiskt-negativa-effekter_1247477.html
- Sveriges riksdag. (1995). *Föräldraledighetslag (1995:584)*. Svensk författningssamling. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/foraldraledighetslag-1995584_sfs-1995-584/
- SVT (2024). Så tycker partiledarna om arbetsstidsförkortning: Jimmie Åkesson (SD). *SVT*. <https://svt.se/nyheter/video/660c67f7eb4cee7c-jimmie-akesson-sd?spellista=WyJhc3RyaWQtdmlkZW9wbGF5bGlzdCIsImNjdHpwNyJd>
- Swedin, D. (2026). *Kortare arbetstid kan bli valfråga när näringslivet säger tvärnej*. Arbetet. <https://arbetet.se/2026/02/05/kortare-arbetstid-kan-bli-valfraga-nar-naringslivet-sager-tvarnej/>
- Vårdförbundet. (2024). *Strejk för kortare arbetstid inledd*. <https://www.vardforbundet.se/engagemang-och-paverkan/aktuellt/nyheter/strejk-for-kortare-arbetstid-inledd/>
- Vänsterpartiet. (2023). *Arbetsstidsförkortning*. <https://www.vansterpartiet.se/var-politik/politik-a-o/arbetsstidsforkortning/>
- Vänsterpartiet. (2026). *Över 50 år utan förändring: Dags för kortare arbetstid*. <https://www.vansterpartiet.se/nyheter/over-50-ar-utan-forandring-dags-for-kortare-arbetstid/>
- Wasastjerna, J. (2025). *Fyra dagars arbetsvecka ger tydliga positiva effekter*. Göteborgs-Posten. <https://www.gp.se/nyheter/sverige/fyra-dagars-arbetsvecka-ger-tydliga-positiva-effekter.28d21265-60a7-4463-940a-717d57398db0>
- Österberg, D. (2026). *Sänkt arbetstid: Så tycker fack, arbetsgivare och politiker*. Kollega. <https://kollega.se/arbetsstid/sankt-arbetstid-sa-tycker-facken-arbetsgivarna-och-politiken>

